

© W. De Geest

LEREN WERKEN MET DE KETTINGZAAG

Kettingzagen worden slechts zelden professioneel gebruikt zegt Yves De Roder, specialist bij Inverde. Er gebeuren dan ook jaarlijks tientallen zware ongelukken met kettingzagen, zowel bij mensen die dagelijks met een kettingzaag werken als bij occasionele gebruikers. Om het aantal ongelukken met een kettingzaag bij boomverzorging en bosbouwwerkzaamheden te verminderen, werd een operationeel en duurzaam Europees certificeringssysteem voor kettingzaaggebruikers uitgewerkt.

.....
Willy De Geest

Bij ongevallen met kettingzagen lijkt het logisch dat de kans op letsels het grootst is bij de ledematen. De letsels zijn het veelvuldigst bij de benen, gevolgd door voeten, handen en armen. Maar ook zaken waar men in eerste instantie niet zou bij stilstaan als gehoorschade, zijn niet te verwaarlozen. Een kettingzaag produceert al gauw 115 dB geluid wat snel kan leiden tot gehoorschade. Gehoorschade wordt dan ook erkend als een belangrijk risico. Schade door trillingen (syndroom van Raynaud), polytrauma's door mechanische inwerking, stof en zaagsel en fysieke belastingen horen bij de risico's bij het gebruik van de kettingzaag.

In de welzijnswetgeving zijn richtlijnen opgenomen om risico's te beperken. Zo mag men niet alleen zijn tijdens het hanteren van de zaag, moet het materiaal regelmatig nagezien en gekeurd worden, zijn er voorschriften rond het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, zijn er gebruiksinstructies en is een opleiding voorzien.

Een hele boterham dus die in verhouding staat tot de potentiële risico's bij het gebruik van de kettingzaag.

Persoonlijke bescherming en instructies

In sommige gevallen is het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen zeer onhandig (denk aan een zware kettingzaagvest) of geeft het een vals gevoel van veiligheid. Instructies en training om bewust met werktechnieken om te gaan zullen dan meer hun

nut bewijzen. Denk aan een training in het kader van mogelijke kickback (de terugslag van de machine), de positie van de machine t.o.v. het lichaam, het zagen met 2 handen en nooit werken met tophandlemachines. Yves De Roder wees uitdrukkelijk op het gevaar van de tophandlemachines die met één hand te bedienen zijn. Tophandlemachines

© W. De Geest

▲ Persoonlijke bescherming, het aanleren van technieken en het naleven van instructies zorgen samen voor de meest afdoende bescherming bij het hanteren van de kettingzaag.

© McCulloch

▲ Een kettingzaag produceert al gauw 115 dB geluid

zijn volgens De Roder enkel voor specialisten bij werken op hoogte na een specifieke scholing. Voor de leek zijn ze ondermeer een groot gevaar omwille van de grote kans op terugslag.

Andere beschermingsmiddelen zoals helm, bril, trillingdempende handschoenen, opvallende kledij, schoeisel met zaagbescherming, oorkappen of ottoplasten en zaagbroek zijn dan wel nuttig maar moeten altijd samengaan met training en veilige technieken.

Opleiding

Er bestaat een Europese certificering voor kettingzaaggebruikers, het zogenaamde ECC-certificaat en dit op verschillende niveaus gaande van standaardopleiding, over veltechnieken tot gebruik na stormschade, windval en liggend hout onder grote spanning. In het kader van dit Europees certificeringssysteem organiseert Inverde sinds 2013 examens kettingzaaggebruik - onderhoud en afkorttechnieken.

Het examen houdt in dat je grondig getest wordt volgens de European Chainsaw Standards 1 (Europese kettingzaagnormen 1 - onderhoud en afkorttechnieken). Wie slaagt voor dit examen, ontvangt een Europees Certificaat Kettingzaaggebruik - onderhoud en afkorttechnieken. Dit certificaat is het bewijs dat je vaardigheden getest zijn volgens de hoogstaande en veeleisende Europese kettingzaagnormen. Met dit certificaat kan je ook aan de slag in andere Europese landen die werken volgens de Europese kettingzaagnormen.

Meer informatie op de websites

- www.inverde.be
- www.europeanchainsaw.eu
- www.ecopedia.be